

ЛІТЕРАТУРА

1. Анатолий Сливко // [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.ugalovnik.ru>
2. Ахмедин Р.Л. О природе «маски нормальности» серийных убийц // Известия Алтайского государственного университета. – 2001. № 2(20). – С. 35-38;
3. Из истории человеческой деструктивности: к вопросу о серийных убийцах // [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://psyp.ru>
4. Как вычислить психопата по его речи // [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://mixednews.ru>
5. Как не вырастить преступника? // [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://pregnancy.org.ua>
6. Маска нормальности // [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://355536663.diary.ru>
7. Маска нормальности // [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.e-reading.ws>
8. Маска нормальности // [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://otvet.mail.ru>
9. Маска нормальности для уродов // [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://naviny.by>
10. Причины появления серийных убийц // [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.e-reading.ws>
11. Психологические особенности личности серийного убийцы. / Zaur // [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.facebook.com>
12. Психологические особенности осужденных, нарушающих режим и проблемы индивидуального воздействия / Кудряков Ю.Н., Голубев В.П./ 1989. – 156с.
13. Психолого-психиатрические особенности личности серийного убийцы // [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://territoriaprava.ru>
14. Странная история доктора Джекила и мистера Хайда // [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://ru.wikipedia.org>
15. Тед Банди // [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.ugalovnik.ru>
16. Mask of Sanity – Hervey Cleckley, 1982.

УДК 343.132 (477)

УСТАНОВЛЕННЯ МІСЦЕЗНАХОДЖЕННЯ РАДІОЕЛЕКТРОННОГО ЗАСОБУ

Луцук В.В.,
к.ю.н., доцент кафедри кримінального процесу
та криміналістики, науковий співробітник
Західного регіонального наукового центру
Національної академії правових наук України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Стаття присвячена характеристиці такої негласної слідчої (розшукової) дії, як установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу. У ній розглянуто процесуальні особливості проведення цієї НСРД, її об'єкти, проведено розмежування між негласною слідчою (розшуковою) дією і тимчасовим доступом до речей і документів, що містять інформацію, яка знаходиться в операторів та провайдерів телекомунікацій.

Ключові слова: «негласна слідча (розшукова) дія», «радіоелектронний засіб», «тимчасовий доступ до речей і документів», білінг.

Луцук В.В. / УСТАНОВЛЕНИЕ МЕСТОНАХОЖДЕНИЯ РАДИОЭЛЕКТРОННОГО УСТРОЙСТВА / Львовский национальный университет имени Ивана Франко, Украина

Статья посвящена характеристике такого негласного следственного (розыскного) действия, как установление местонахождения радиоэлектронного устройства. В ней рассмотрены процессуальные особенности проведения этого НСРД, его объекты, проведено разграничение между негласным следственным (розыскным) действием и временным доступом к вещам и документам, содержащим информацию, которая находится у операторов и провайдеров телекоммуникаций.

Ключевые слова: «негласное следственное (розыскное) действие», «радиоэлектронное устройство», «временный доступ к вещам и документам», биллинг.

Lutsyk V.V. / DETERMINATION THE LOCATION OF RADIO-ELECTRONIC DEVICE / Lviv national university named Ivan Franko, Ukraine

The article is devoted to the characterization of such undercover investigative (search activity) action as determination the location of radio-electronic device. It deals with the procedural features of this undercover investigative (search activity) action, its objects, the differentiation between this action and temporary access to objects and documents containing information which belongs to the telecommunication operators and providers is made.

These ways of obtaining information shall be differentiation using the following criteria. If the investigator (prosecutor) has to obtain information about past communication (post factum), including the location of radio electronic device on the specific date and time, such information shall be obtained in the procedure prescribed by articles 159, 162 of the Criminal procedural code of Ukraine, which means that the investigator under prosecutor approval applies to the investigating judge with the motion about temporary access to objects and documents that contain secrets protected by law.

It should be noted that the person, named in the ruling of investigating judge or court on temporary access to things and documents as the holder of the things or documents, is obliged under part 1 of art. 165 of CPC to provide temporary access to the things or documents specified in the relevant ruling, to the person determined by the relevant ruling of investigative judge or court, or to the person authorized to perform temporary access under the power of attorney of investigator.

If the investigator (prosecutor) has to determine the location of radio electronic device in real time (to obtain information about location of specific device at the moment of its monitoring, to determine its route) he shall use the mechanism under art. 268 of the CPC – determination of radio electronic device location as undercover investigative (search activity) action.

Key words: «undercover investigative (search activity) action», «radio-electronic device», «temporary access to objects and documents», billing.

Новий КПК України з метою впровадження у доказування результатів оперативно-розшукових заходів запровадив інститут негласних слідчих (розшукових) дій (в подальшому – негласних слідчих дій).

В зв'язку із впровадженням цього інституту як в теорії так і на практиці виник ряд проблем щодо порядку проведення негласних слідчих дій, їх розмежування із однойменними оперативно-розшуковими заходами, ролі

прокурора в ході їх проведення. Спроба охарактеризувати процесуальні особливості проведення однієї з негласних слідчих дій буде зроблена у цій статті.

Метою статті є спроба теоретичного осмислення змісту, підстав та процесуальних особливостей проведення такої негласної слідчої (розшукової) дії як установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу.

Установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу полягає в застосуванні технічного обладнання для локалізації місцезнаходження радіоелектронного засобу, у тому числі мобільного терміналу, систем зв'язку та інших радіовипромінюючих пристроїв, активованих у мережах операторів рухомого (мобільного) зв'язку, без розкриття змісту повідомлень, що передаються, якщо в результаті його проведення можна встановити обставини, які мають значення для кримінального провадження.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про радіочастотний ресурс України» радіоелектронний засіб – це технічний засіб, призначений для передавання та/або приймання радіосигналів радіослужбам. До радіоелектронних засобів належать мобільні термінали систем зв'язку та інші радіовипромінюючі пристрої, активовані у мережах операторів рухомого (мобільного) зв'язку, тобто мобільного телефону, GSM, UMTS, HSDPA, WiMAX, LTE модемів, що забезпечують бездротовий доступ до мережі Інтернет та інших радіовипромінюючих пристроїв, активованих у мережах операторів рухомого (мобільного) зв'язку тощо.

У відповідності з технічними вимогами виробники портативних абонентських засобів рухомого радіоелектронного зв'язку обладнують стільникові телефонні апарати при їх виготовленні спеціальним засобом ідентифікації. У стільникових телефонних апаратах, що використовуються в мережах зв'язку стандарту GSM, таким є унікальний код (індивідуальний номер телефону) – IMEI (International Mobile Equipment Identifier) – міжнародний ідентифікатор мобільного устаткування, який становить собою числове позначення, яке складається з комбінації 15 цифр. Він вказується виробником на корпусі мобільного телефонного апарату під акумуляторною батареєю, а також на пакувальній коробці телефону під штрих-кодом. Код IMEI відображається виробником і у програмному забезпеченні кожного стільникового телефонного апарату, за допомогою якого він в автоматичному режимі передається на технічні засоби оператора зв'язку при кожному підключенні даного телефонного апарату в мережу. Модель, серійний та ідентифікаційні номери телефону (IMEI) вказуються продавцем в гарантійному талоні при придбанні нового стільникового телефонного апарату в салонах зв'язку і передаються покупцеві. Відповідно до п. 1.7 Порядку реалізації в Україні радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв не дозволяється на території України реалізація терміналів, міжнародні коди ідентифікації (код IMEI) яких відсутні в узагальненій базі даних кодів IMEI терміналів [1].

Однак, в правозастосовчій практиці органи досудового розслідування зустрічаються з так званими двійниками IMEI-номерів, коли один і той же самий IMEI-номер належить декільком стільниковим телефонам. Витоки цієї проблеми полягають у недобросовісній комерційній діяльності Китайської народної республіки. Як відомо, IMEI-номер, що присвоюється заводом-виробником, є унікальним. Присвоюючи IMEI-номер, завод виробник платить за нього податок. Проте китайські виробники платять податок за один IMEI-номер, а присвоюють його цілій партії стільникових телефонів. У зв'язку з цим відстежити IMEI-номер викраденого телефону з цієї партії не видається можливим [2, с. 26].

Наступним ідентифікатором радіоелектронного пристрою є IMSI (International Mobile Subscriber Identity) – міжнародний ідентифікатор мобільного абонента (індивідуальний номер абонента), асоційований з кожним користувачем мобільного зв'язку стандарту GSM, UMTS або CDMA. При реєстрації в мережі апарат абонента передає IMSI, за яким відбувається його ідентифікація. Щоб уникнути перехоплення, цей номер надсилається через мережу настільки рідко, наскільки це можливо, у тих випадках, коли це можливо, замість нього надсилається випадково згенерований TMSI.

В системі GSM ідентифікатор міститься на SIM-карті в елементарному файлі (EF), що має ідентифікатор 6F07. Крім того, IMSI використовується будь-якою мобільною мережею, з'єднаною з іншими мережами (зокрема з CDMA або EVDO) таким же чином, як і в GSM мережах. Цей номер пов'язаний або безпосередньо з телефоном, або з R-UIM картою (аналогом SIM карти GSM в системі CDMA).

Складовим елементом будь-якого стільникового телефону стандарту GSM є SIM-карта (Subscriber Identification Module) – модуль ідентифікації абонента. Даний модуль становить собою мікрокомп'ютер у вигляді пластикової картки з незалежною пам'яттю і власним мікропроцесором, та слугує для забезпечення доступу до інформації, що зберігається в пам'яті і функції безпеки. SIM-карта встановлюється в SIM-тримач стільникового телефону, який в сучасних стільникових телефонах звичайно розташовується під акумуляторною батареєю. Основна функція SIM-карти – зберігання ідентифікаційної інформації про акаунт, що дозволяє абоненту міняти стільникові апарати, не змінюючи при цьому свого облікового запису. SIM-карта призначена для ідентифікації абонента в мережі стільникового зв'язку. На SIM-карті міститься важлива інформація: ідентифікаційний GSM-номер абонента, пароль блокування клавіатури (PIN-код) та код розблокування (PUK-код), записна книжка. SIM-карта може також зберігати додаткову інформацію: телефонну книжку абонента, списки вхідних/вихідних телефонних номерів, текст SMS-повідомлень. Крім того, SIM-карта містить мікросхему пам'яті, яка підтримує шифрування.

При увімкненні в мобільну мережу номер SIM-карти, так само як і номер IMEI, в автоматичному режимі передається на технічні засоби оператора зв'язку. Номер SIM-карти призначений для ідентифікації в мережі абонента, номер IMEI – телефонного апарату. Оскільки ці номери визначаються в мережі одночасно і перебувають у взаємозв'язку один з одним, то за номером IMEI телефонного апарату можна визначити номер SIM-карти, з яким даний телефон використовується. Це необхідно у випадку, коли новий користувач викраденого телефонного апарату, передбачаючи можливість блокування оператором зв'язку за заявою потерпілого SIM-карти, встановленої на викраденому телефоні, замінив SIM-карту і використовує телефон з новою SIM-картою, що зазвичай і відбувається при викраденні мобільних телефонів.

Технічні та програмні засоби операторів стільникового зв'язку дозволяють за номером IMEI телефонного апарату не тільки визначити номер SIM-карти, з яким даний телефонний апарат використовується в певний момент часу, та отримувати інформацію про абонента, зареєстрованого в мережі під цим номером, але і локалізувати місцезнаходження телефонного апарату з точністю до півсотні метрів, якщо тільки телефонний апарат знаходиться у включеному стані.

Можливість локалізації місцезнаходження телефонного апарату визначається тим, що операторами стільникового зв'язку використовується автоматизована система обліку наданих послуг, їх тарифікації та виставлення рахунків для оплати – білінг. Під білінгом, в кримінально-процесуальному значенні, розуміється інформація про номери телефонів, часу з'єднання, тривалості розмови, місцезнаходження абонента в момент розмови або, іншими словами, відомості про дату, час, тривалість з'єднань між абонентами і (або) абонентськими пристроями (для користувача обладнання), номери абонентів, інші дані, що дозволяють ідентифікувати абонентів, а також відомості про номери пристроїв і місцезнаходження приймально-передавальних базових станцій. В основі цієї системи лежать певні принципи функціонування мереж зв'язку. Зміст її полягає в тому, що оператор зв'язку визначає за сигналом телефону і потужністю такого сигналу

антену стільникового зв'язку, на яку йде прийом-передача, що дозволяє проводити пошук викрадених телефонних апаратів, встановити місцезнаходження свідків і підозрюваних у конкретний час з метою перевірки їх показань, встановити місцезнаходження осіб, які переховуються від органів досудового розслідування і т.п.

Як вірно зазначає В.Л. Козінкін, відомості, що містяться в деталізованому звіті про баланс абонента стільникового зв'язку, за своїм змістом можна об'єднати в три групи: відомості, що дозволяють ідентифікувати абонента та обладнання, що ним використовується; відомості про платежі та витрати абонента; відомості про деталізацію телефонних з'єднань або протоколи з'єднань [3, с. 32].

В більшості випадків слідчого цікавить саме третя група відомостей, яка включає в себе:

- а) номер іншого учасника розмови (співрозмовника);
- б) час з'єднання;
- в) тривалість розмови абонентів;

г) використання додаткових послуг, не пов'язаних з дзвінком (прийом і відправка текстових і мультимедійних повідомлень, здійснення переадресації виклику);

д) місцезнаходження апарату мобільного зв'язку в зоні дії тієї чи іншої базової станції оператора стільникового зв'язку в зазначений час (з вказівкою зони підприємства зв'язку і зони зовнішньої телефонної компанії) [4, с. 74-75].

Отримання інформації про місцезнаходження радіоелектронного пристрою можна класифікувати за змістом одержуваної зазначеної інформації на:

– дані про час і тривалість телефонних переговорів абонента, а також про номери абонентів, з якими здійснювалось з'єднання (як вхідні, так і вхідні переговори) (тобто (графіки (протоколи) з'єднань абонента);

– дані про місцезнаходження абонента або апарату мобільного зв'язку в зоні дії тієї чи іншої базової станції даного оператора стільникового зв'язку в зазначений час, які дозволяють встановити приблизне місцезнаходження того, хто телефонував (або отримав вхідний дзвінок) у потрібний для слідчого час [5, с. 4].

Аналіз концепцій і умов побудови мереж мобільного зв'язку, а також апаратно-програмних комплексів, що забезпечують їх функціонування, дає змогу зробити висновок про їх значну практичну необхідність в процесі розслідування кримінальних правопорушень, зокрема для визначення місця перебування особи, яка становить оперативний інтерес.

Зокрема, до одного з різновидів електронного оперативного спостереження можна віднести позиціонування абонентів стільникового зв'язку за допомогою стандартних або спеціалізованих програмно-апаратних комплексів систем стільникового зв'язку – «системи позиціонування мобільних абонентів».

Під системами позиціонування мобільних абонентів потрібно розуміти сукупність засобів радіомоніторингу (оператора мобільного зв'язку, спеціалізованих підрозділів правоохоронних органів і т.д.) просторового розміщення, координат і характеристик динаміки руху випромінюючого об'єкту в межах зони покриття мобільного зв'язку, з метою ідентифікації мобільного телефону на місцевості, визначення його місцезнаходження та міграції і зони міграції.

З метою позиціонування абонентів використовуються як стандартні засоби мобільного зв'язку, так і спеціалізовані програмно-апаратні комплекси.

Використання стандартного обладнання мобільного зв'язку – базових станцій і мобільних терміналів з метою визначення соти, в якій абонент знаходиться, базується на так званому однозонному методі (Cell Geographic Identification, CGI). В ньому використовується унікальний ідентифікатор соти – Cell ID і географічні координати її центру (базової станції), радіус соти, які точно відомі. Значення Cell ID постійно знаходиться в пам'яті мобільного

телефону. При переході з соти в соту його значення оновлюється. У великих містах розмір соти мінімальний, і точність методу може бути в межах 150 метрів. У приміських і сільських районах щільність установки базових станцій нижча, тому і точність методу значно менша (до 35 км.). В зв'язку з цим похибка місцезнаходження об'єкта може доходити до 30-35 км.

Спеціалізовані системи, що визначають місцезнашування абонента, побудовані на базі методів класичної пеленгації (далекомірний, кутомірний і різницево-далекомірний) та триангуляції, що використовують як сигнали мобільних мереж, так і супутникової системи GPS [6, с. 230-232].

При використанні сигналів системи GPS точність визначення місця розташування становить 10-15 м, а в ряді випадків досягається точність 2-5 м. Проте загальновідомі і недоліки цього методу. Висока точність вимірювання можлива тільки на відкритій місцевості: GPS-приймач повинен «бачити» як мінімум 3-4 супутники. У містах з висотною забудовою, а тим більше в приміщеннях система GPS не працює. Крім того, наявність GPS-приймача погіршує масогабаритні та енергетичні показники мобільних терміналів.

Існують також методи визначення місцезнашування мобільного терміналу на базі інфраструктури стільникових мереж без використання сигналів системи GPS.

Технології, на основі яких побудовані стільникові мережі, дозволяють вирішити завдання визначення місцезнаходження мобільного терміналу. Так, в мережах CDMA можна використовувати сигнали підсистеми управління потужності передавачів мобільних терміналів. Тут для обчислення координат місцезнашування використовуються параметри сигналів каналу синхронізації, зокрема амплітуда прийнятого сигналу, час затримки поширення сигналу і азимут (кут прийому). Наприклад, кут прийому, або напрямок приходу сигналу, може бути визначений при вимірюванні фаз прийнятого від мобільного терміналу сигналу на елементах антенної решітки базової станції. Навіть перетин двох пеленгів дозволяє визначити місце розташування з високою точністю. Інший варіант дозволяє оцінити відстань від базової станції до мобільного терміналу, оскільки момент часу передачі сигналу точно відомий, а затримка в його прийомі відповідає віддаленню мобільного терміналу від станції.

Проте залежно від потрібної точності інфраструктура мережі та мобільного терміналу потребує тих чи інших доопрацювань як апаратури, так і програмного забезпечення. Очевидно, чим простішим в реалізації є метод, тим менша його точність. Оператори, які згідно чинного законодавства про телекомунікації несуть основні витрати на впровадження послуг на базі визначення місцезнаходження, зацікавлені в розробці методів, які основне функціональне навантаження переносять на мобільний термінал. Очевидно, що простіше допрограмувати мобільний термінал перед продажем, ніж додатково купувати складні і дорогі програмні засоби і апаратуру.

Встановлення місцезнаходження радіоелектронного пристрою можливе як в режимі реального часу, так і в конкретний період минулого. У зв'язку з цим, виникає питання, чи у всіх випадках потрібно проводити негласну слідчу (розшукову) дію, чи можна використати для отримання потрібної інформації інші процесуальні інститути.

Так, відповідно до п. 7 ч. 1 ст. 162 КПК України [7] до охоронюваної законом таємниці, яка міститься в речах і документах, належать: інформація, яка знаходиться в операторів та провайдерів телекомунікацій, про зв'язок, абонента, надання телекомунікаційних послуг, у тому числі отримання послуг, їх тривалості, змісту, маршрутів передавання тощо. Отже, як вбачається із змісту даної норми, інформація, яка є предметом установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу, водночас є предметом

такого заходу забезпечення провадження, як тимчасовий доступ до речей та документів.

У зв'язку з цим, розмежування між цими способами отримання інформації потрібно проводити за наступними критеріями. Якщо слідчому (прокурору) необхідно отримати інформацію про зв'язок, що відбувся в минулому (постфактум), у тому числі про місцезнаходження радіоелектронного засобу у певний день та час, така інформація отримується в порядку, передбаченому статтями 159, 162 КПК України, тобто слідчий за погодженням з прокурором звертається до слідчого судді із клопотанням про тимчасовий доступ до речей і документів, які містять охоронявану законом таємницю.

Слід звернути увагу, що особа, зазначена в ухвалі слідчого судді, суду про тимчасовий доступ до речей і документів як володілець речей або документів, зобов'язана згідно з ч. 1 ст. 165 КПК надати тимчасовий доступ до визначених в ухвалі речей або документів особі, вказаній у відповідній ухвалі слідчого судді, суду або ж особі, уповноваженій на здійснення тимчасового доступу на підставі доручення слідчого. Ураховуючи специфіку формату зберігання інформації, що передбачена у п. 7 ч. 1 ст. 162 КПК і знаходиться в операторів (провайдерів) телекомунікацій, надання доступу до відповідних документів (тобто надання можливості ознайомитися з ними та зробити з них копії) може здійснюватися як безпосередньо в оператора (провайдера), так і шляхом надання доступу до відповідних документів уповноваженому на зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж підрозділу правоохоронного органу через відповідні інформаційні сис-

теми відповідно до встановленого порядку з обов'язковим наданням копії ухвали слідчого судді відповідному оператору (провайдеру) [8].

Якщо ж слідчому (прокурору) потрібно локалізувати місцезнаходження радіоелектронного засобу в режимі реального часу (отримати інформацію про те, де перебуває відповідний засіб на момент спостереження за ним, визначити маршрут його перебування), то повинен застосовуватися механізм, передбачений ст. 268 КПК – установа мисля місцезнаходження радіоелектронного засобу, як негласна слідча (розшукова) дія.

За результатами проведення цієї негласної слідчої (розшукової) дії слідчий або уповноважений співробітник оперативного підрозділу, якому було доручено проведення установа мисля місцезнаходження радіоелектронного засобу на підставі ст. 41, ч. 6 ст. 246 КПК, складає протокол відповідно до вимог статей 104, 106, 252 КПК, у якому описуються результати проведення зазначеної негласної слідчої дії, а в необхідних випадках до нього долучаються додатки. Протокол про проведення негласної слідчої (розшукової) дії з додатками не пізніше двадцяти чотирьох годин з моменту припинення цієї дії передається прокурору.

Установа мисля місцезнаходження радіоелектронного засобу набуває широкого поширення у практиці правозастосування, що зумовлено можливістю проведення цієї негласної слідчої (розшукової) дії по усіх категоріях кримінальних проваджень. Наведені у статті рекомендації щодо її проведення будуть сприяти вдосконаленню процесуального порядку здійснення цієї негласної слідчої (розшукової) дії та усуненню можливих недоліків в ході оформлення її результатів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про Порядок реалізації в Україні радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв : Рішення Національної комісії з питань регулювання зв'язку України № 1339 від 05 лютого 2009 року // Офіційний вісник України. – 2009. – № 22. – Ст. 708.
2. Шойжилцыренов Б. Б. О некоторых проблемах противодействия хищениям средств сотовой связи и факторах, их детерминирующих (по материалам Байкальского региона) / Б. Б. Шойжилцыренов // Российский следователь. – 2009. – № 12. – С. 24-27.
3. Козинкин В. Л. Сведения о детализации телефонных соединений абонента сотовой связи как источник криминалистически значимой информации / В. Л. Козинкин // Следователь. – 2006. – № 4. – С. 32-34.
4. Батоев В. Б. Раскрытие и расследование хищений средств мобильной связи : монография / В. Б. Батоев, В. В. Бычков. – М. : Юрлитинформ, 2013. – 216 с.
5. Лапин Е. С. Технология получения информации о соединениях между абонентами и (или) абонентскими устройствами при расследовании преступлений против интеллектуальной собственности / Е. С. Лапин // Российский следователь. – 2011. – № 3. – С. 2-5.
6. Семенов Г. В. Расследование преступлений в сфере мобильных телекоммуникаций / Г. В. Семенов. – М., 2008. – 336 с.
7. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квітня 2012 року №4651-VI // Офіційний вісник України. – 2012. – № 37. – Ст. 1370.
8. Про деякі питання здійснення слідчим суддею суду першої інстанції судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження : Лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 05 квітня 2013 року №223-558/04-13 // Часопис цивільного і кримінального судочинства. – 2013. – № 3.